

vých částek (Viz Dr. Armin Ehrenzweig, System des österr. allgem. Privatrechtes, 1920, str. 373). Zažalované anuity splatné 1. března a 1. září 1919 a 1920 nebyly tedy dle tuzemského práva promlčeny v době podání žaloby, t. j. 17. ledna 1924. Vzhledem na toto právní stanovisko dovolacího soudu není potřebí, zabývat se výkladem polských zákonů ze dne 26. března 1919, čís. 246 a ze dne 30. června 1920, čís. 318. Že nižší soudy právem rozeznávají splniště (Praha) od platiště (Lvov), jest zřejmo z ustanovení druhého odstavce čl. 325 obch. zák. Že žalující banka právem odmítla přijetí částky 28.488 K 73 h složené žalovanými 5. března 1919 u filiálky žalující banky ve Lvově, nižší soudy správně odůvodnily. Stačí v tomto směru podotknouti, že 5. března 1919 již platila ustanovení zákona ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n. a vládního nařízení z téhož dne čís. 86 sb. z. a n., že bankovky budou okolkovány ve dnech od 3. března až včetně do 9. března 1919, že po skončení tohoto okolkování jen kolkované bankovky mají oběh v území Čsl. státu a že počínajíc 10. březnem 1919 nekolkovaná bankovka není zákonným platidlem na tomto území. Těmto nařízením podléhala vzhledem na místo splnění v Praze také splátka 28.488 K 73 h učiněná žalovanými 5. března 1919, kterou žalující bance nebylo placeno to, co měla k požadování (§ 1412 obč. zák.). Za tohoto stavu věci není potřebí, zabývat se otázkou, zdali ústředna banky a její pobočka jsou týmž právním podmětem a zdali peněz složený u pobočky stane se ihned vlastnictvím ústředny čili nic.

Čís. 5358.

Nárok dráhy na náhradu škody proti zaměstnavateli, ježto neoprávněně potvrdil, že dělník jest u něho stále zaměstnán a že má nárok na slevu jízdného.

Jen o nároku na náhradu škody, jenž byl řádně individualisován, lze rozhodnouti, zda jest důvodem po právu.

Třebas odpor proti platebnímu příkazu podal pouze jeden z více žalovaných, stal se platební příkaz bezúčinným ohledně všech žalovaných a jest i ostatní žalované obeslati k ústnímu líčení. Nestalo-li se tak, dlužno nedopatření napravití a to i bez žalobcova návrhu. Byli-li ostatní žalovaní sice k ústnímu líčení obeslati, nedostavili-li se však, aniž žalobce učinil ohledně nich návrhu nebo prohlášení, zůstalo řízení ohledně nich v klidu.

(Rozh. ze dne 13. října 1925, Rv I 871 25.)

Československý železniční erár domáhal se na majitelce modního závodu Martě F-ové náhrady škody, ježto žalovaná potvrdila prý neprávem na průkazce Františky B-ové, že jest u ní zaměstnána, načež Františka B-ová jezdila dráhou na dělnickou legitimaci. Proti platebnímu příkazu znějícímu jak proti Martě F-ové, tak proti Františce B-ové podala odpor jedině Marta F-ová, načež procesní soud první stolice uznal mezitímním rozsudkem, že žalobní nárok není proti Martě F-ové důvodem po právu. Odvolací soud uznal žalobní nárok proti Martě F-ové důvodem po právu.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Názor dovolání, že žalovaná byla oprávněna potvrditi průkazku Františky B-ové i v době mrtvé saisony, kdy B-ová u ní pracovala jen zcela výjimečně, po předchozím zvláštním vyzvání a nepravidelně, není správným. Otázku tu dlužno řešiti se zřetelem na účel a obsah potvrzení, jímž se dosvědčuje, že majitel průkazky jest u potvrzujícího závodu zaměstnán a že má nárok na slevu jízdného, dále na povinnost zaměstnavatele, zachovati i při takových potvrzeních píli a bedlivost, jež při obyčejných schopnostech muže býti požadována (§ 1297 obč. zák.). Výhody dělnických lístků jsou vyhrazeny, jak žalovaná při povinné pozornosti věděti mohla, a potvrzujíc, že její dělnice má na ně nárok, věděti byla povinna, pouze pro jízdy do práce a zpět, a to buď ve formě dělnických týdenních jízdenek, opravňujících ke každodenní jízdě tam a zpět po dobu jednoho týdne, nebo ve formě zpátečních jízdenek, opravňujících k jízdě na počátku pracovního týdne do místa pracovního a ke zpáteční jízdě na konci týdne. Dělnice, která dojíždí do práce jenom občas a jenom na den, nemůže vůbec vyúžitkovati výhody dělnických lístků k tomu, proč jsou určeny, a nemá na ně nároku. Jestliže žalovaná potvrzovala průkazku B-ové také v době, kdy tato u ní trvale nepracovala a nároku na slevu jízdného neměla, potvrzovala nepravdu, proto je podle upozornění, vytištěného na průkazce, a podle pravidel občanského práva povinna nahraditi škodu, která dráze vzešla použitím potvrzené průkazky k jízdám, pro něž sleva jízdného neplatí. Přes to, že v tomto podstatném bodě nelze dovolání dáti za pravdu, musily býti po jeho návrhu rozsudky nižších soudů zrušeny a nařízeno doplnění řízení prvním soudem, neboť posavadní řízení trpí vadou, jež činí bezpečné právní posouzení rozepře nemožným. První soud obmezil jednání na právní důvod žalobního nároku a rozhodl o něm mezitímním rozsudkem dle §u 393 c. ř. s., ač z přednesu žalované strany neplyne, že popřela žalobní nárok také co do výše, a výpočet požadovaného rozdílu mezi pravidelným jízdným a sníženým dělnickým jízdným nemohl činiti obtíží. Toto procesní opatření prvního soudu způsobilo nejasnost rozhodnutí odvolacího soudu. Týž uznal právem, že nárok eráru na náhradu škody způsobené mu potvrzením dělnické průkazky na slevu jízdného Františky B-ové v době, kdy nebyla u žalované zaměstnána, jest svým důvodem po právu. Takto formulován, jest názor odvolacího soudu jen výrazem právního názoru, není však z něho patrné, který určitý nárok se jím uznává. Jednotlivý nárok na náhradu škody může býti individualisován buď určitým bezprávným činem neb opomenutím, jímž byla škoda způsobena, neb popsáním určité škody, jejíž náhrada se požaduje. Jenom o nároku, který byl takovým způsobem určen, může býti rozhodnuto, zda je důvodem po právu, při čemž nelze se obmezovati ovšem jenom na otázku bezprávnosti určitého jednání, neboť další podmínkou nároku na náhradu škody jest, by vznikla škoda, která jest s bezprávným jednáním v příčinné souvislosti. Touto další otázkou se odvolací soud vůbec nezabýval. Ohledně bezprávného jednání jest možno sice z předposledního odstavce jeho du-

vodů usuzovati, že je spatřuje v potvrzení legitimace pro období od 15. ledna 1923 do 14. února 1923, ale nelze bezpečně tvrditi, že jest tím vyřízen žalobní nárok. Vady napadeného rozsudku mají svůj původ v neurčitosti a nejasnosti žaloby. Žalobní nárok byl opřen o tvrzení, že žalovaná potvrzovala legitimaci Františky B-ové také v době, kdy táž u ní nepracovala a neměla nároku na dělnický lístek. Na předložené průkazce jest úhrnem 11 potvrzení, poslední vydané pro dobu od 15. února 1923 do 15. března 1923 nepřichází však zřejmě v úvahu, poněvadž průkazka byla již 14. února B-ové odebrána. Z kterého, po případě, z kterých dřívějších potvrzení žalující strana odvozuje uplatněný nárok na náhradu škody, nebylo v žalobě udáno a zůstalo nezjištěno. Nelze to zjistiti ani nepřímou ze škody, jejíž náhrada se částkou 1074 Kč 40 h požaduje, neboť žalující strana neudala, jakým způsobem vypočítala tuto částku, za kolik jízd a za které jízdy Františky B-ové požaduje náhradu. Tyto nedostatky žaloby a přednesu žalující strany měly býti napraveny při jednání dle §u 182 c. ř. s., dokud se tak nestane, nelze o žalobě vůbec rozhodnouti, neboť teprve, až žalující strana udá, která potvrzení pokládá za nepravdivá a za které jízdy požaduje rozdíl jízdného jako náhradu škody, bude lze posouditi, zda se dotyčná potvrzení stala neprávem a zda byla v příčinné souvislosti s tvrzenou škodou. Jelikož jest třeba nového jednání v první stolici, aby se věc stala zralou k rozhodnutí, musily býti podle §u 510 c. ř. s. zrušeny rozsudky obou nižších soudů a sporná věc býti vrácena soudu prvnímu. Dodati dlužno, že vedle majitelky závodu jest zažalována i Františka B-ová. Odporem, jež proti platebnímu příkazu podala prvá žalovaná, stal se týž bezúčinným i ohledně Františky B-ové, a měl i proti ní býti položen rok k ústnímu líčení. Zda se tak stalo, nelze ze spisů poznati, doručení obsilky k roku položenému na den 16. září 1924 Františce B-ové není vykázáno. Nebyla-li posud k jednání obeslána, stalo se tak nedopatřením, jež třeba napravit i bez žalobcova návrhu. Byla-li obeslána, pak jest řízení proti ní v klidu dle §u 170 c. ř. s., neboť nepřišla k jednání a žalující strana ohledně ní neučinila žádného návrhu ani prohlášení. Každým způsobem jest však rozepře i ohledně Františky B-ové zahájena dle §u 232 c. ř. s., táž jest ve sporu spolužalovanou stranou, proto nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že by žalující strana byla pozbyla práva domáhati se žalobního nároku proti Františce B-ové a že Františku B-ovou nelze v dalším řízení pokládati za stranu rozepře.

Čís. 5359.

Zařazení železničních zaměstnanců do služebních tříd. Výnosem min. železnic ze dne 24. září 1921, čís. 93 Věstníku byl proveden postup do VI. třídy vesměs pouze c o d o p o ž i t k ů, nikoliv c o d o služební třídy samé a to i ohledně úředníků nové skupiny III a.

(Rozh. ze dne 13. října 1925, Rv I 893/25.)

Žaloba vrchního oficiála státních drah proti Československému státu o zařazení do VI. služební třídy, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o